

สหภาพยุโรปกับการเป็นขั้วอำนาจและการเปลี่ยนแปลงการเมืองโลก

การเจริญเติบโตของประเทศยุโรปนั้นมาจากการรวมกลุ่มกันซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาและการแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างกันของประเทศสมาชิก ซึ่งการเฉลี่ยและกระจายศักยภาพด้านต่างๆ ทำให้เกิดการช่วยเหลือระหว่างกันของประเทศในยุโรปได้อย่างดี ซึ่งส่งผลให้สหภาพยุโรปมีความเข้มแข็ง จนสามารถผลักดันให้สหรัฐอเมริกาซึ่งเคยมีอำนาจและอิทธิพลในทวีปยุโรปในยุคสงครามเย็นมีบทบาทลดลง

สหภาพยุโรปจะยังคงเป็นมหาอำนาจขนาดกลางและเป็นมหาอำนาจที่ดีได้ จากการยึดหลักคุณธรรม มองเห็นถึงความดีงามของมนุษย์ ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน มุ่งรักษาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการเติมเต็มในสิ่งที่มหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาได้ละเลยไป รวมทั้งอำนาจของสหภาพยุโรปเองก็สามารถคานอำนาจของสหรัฐอเมริกาได้พอสมควร ซึ่งทำให้การตัดสินใจกระทำสิ่งใดบนโลกนี้ของมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาจะต้องหันมามองถึงสหภาพยุโรปและความชอบธรรมของนโยบายอีกด้วย อย่างไรก็ตามสหภาพยุโรปเองก็ยังคงมีปัญหภายในอยู่เช่นกัน ในเรื่องความคิดที่แตกต่างของประเทศสมาชิก ซึ่งอาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงมากขึ้นจนเป็นชนวนไปสู่การแตกแยกของสหภาพยุโรปก็เป็นได้

การพัฒนาของสหภาพยุโรปจนกลายมาเป็นอภิมหาอำนาจทางด้านเศรษฐกิจ จะเป็นปัจจัยและเงื่อนไขที่จะส่งเสริมบทบาททางการเมืองโลกในอนาคตของสหภาพยุโรป ทำให้ทั้งสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปจะต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายที่มีต่อกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น บทบาทและขอบเขตของสหรัฐอเมริกาในองค์กรสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือที่เป็นการริเริ่มของสหรัฐอเมริกาในการร่วมมือทางด้านทหารกับประเทศในยุโรปตั้งแต่ยุคสงครามเย็นจะต้องมีการประเมินถึงอำนาจหน้าที่กันใหม่ ซึ่งรวมไปถึงท่าทีของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อยุโรปในฐานะกลุ่มประเทศและประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

นอกจากทวีปยุโรป ภาคพื้นเอเชียเองก็มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาเกิดขึ้น ทั้งการขยายตัวของเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก ไม่ว่าจะเป็น ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ ซึ่งทำมาซึ่งการขยายอำนาจทางการเมืองในเวทีโลกของประเทศเหล่านี้หลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะประเทศจีนนั้นการขยายตัวของเศรษฐกิจ และขนาดของประเทศในทางภูมิรัฐศาสตร์ก็มีความสำคัญอย่างมาก ที่จะทำให้จีนในอนาคตอันใกล้มีบทบาทในเวทีการเมืองระหว่างประเทศมากขึ้น

อย่างไรก็ตามโลกในยุคใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมา ทั้งในทวีปยุโรปและเอเชีย ในส่วนหนึ่งก็มีมุมมองที่เห็นว่าโลกในปัจจุบัน ปลอดภัยจากการขัดแย้งทางการเมืองในระดับที่เคยมีมาก่อน ภายใต้บรรยากาศของสงครามเย็น เป็นโลกที่เน้นการแข่งขันทางเศรษฐกิจ อันแสดงให้เห็นความจำเป็นในความร่วมมือของมหาอำนาจจะเข้ามาแทนที่บรรยากาศแห่งการขัดแย้งที่มีมาแต่เดิม ดังนั้น ถ้าพิจารณาอีกมุมหนึ่งนั้น โลกใหม่ยังเป็นโลกของการเปลี่ยนแปลงอย่างมหาศาลในเชิงโครงสร้าง โครงสร้างดังกล่าวจะเป็นอย่างไรนั้น ยังต้องขึ้นกับเวลาเท่านั้น ที่จะเป็นเครื่องตัดสินความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพยุโรป รวมไปถึงสหรัฐอเมริกากับเอเชีย โดยเฉพาะทั้งต่อจีนและญี่ปุ่น ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญที่จะกำหนดโครงสร้างและทิศทางดังกล่าวได้ โลกยุคใหม่หรือระเบียบโลกใหม่ จึงเป็นเพียงความหวังที่รอการกำหนดให้เป็นรูปธรรมในอนาคต เพื่อบรรลุถึงจุดที่ให้เห็นเป็นรูปธรรมว่าโลกจะเป็นไปในรูปแบบใด